

МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 30.09.2016 г.

1. Правен статут на предприятието

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП – гр.Габрово е създадено на основание чл.62 от ТЗ и Заповед № РД 49-110/13.04.2011 г. на Министъра на земеделието и храните. Заповедта е издадена на основании параграф 9 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за горите и във връзка с чл.163 и следващи от Закона за горите.

Предприятието е вписано в Агенцията по вписванията и Търговския регистър с наименование "СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП.
ЕИК 201616805

Седалището и адресът на управление на Северноцентралното държавно предприятие е: гр.Габрово, ул."Бодра смяна" 3.

Стойност на имуществото по удостоверение : 10157018 лева.

На основание чл.164 от Закона за горите „Северноцентрално държавно предприятие" ДП има двустепенна структура и едностепенна система на управление с управителен съвет в състав:

Председател: инж. Йордан Василев Сарилиев

Членове: инж. Тодор Георгиев Бонев
Ана Любчева Новакова

Предприятието се представлява и управлява от Директор: инж. Тодор Георгиев Бонев

Предприятието е с 100% държавна собственост към Министерството на земеделието и храните.

Предметът на дейност на предприятието, съгласно удостоверението за вписване е:

*изпълнение на горскостопански планове за горски територии-държавна собственост

*изпълнение на ловностопански планове в държавните ловни стопанства и в държавните горски стопанства

*изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горските територии-държавна собственост

*предвидени в планове за управление на защитени територии

*организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии-държавна собственост

*организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия

*поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях

*организиране и възлагане проектирането и строителството в горите и земите в горските територии-държавна собственост

*създаване на нови гори върху територии-държавна собственост

*Опазване на горските територии

*предоставяне и извършване на обществени услуги, както и осъществяване на други дейности, незабранени от закон, както и такива възложени им от Министъра на земеделието и храните и въз основа на договор.

„Северноцентрално държавно предприятие ДП има 17 териториални поделения(представителства) управлявани от директори:

ДГС Болярка ТП директор инж. Йордан Бобонков

ДГС Буйновци ТП директор инж. Румен Хараламов

ДГС Габрово ТП директор инж. Красимир Илиев

ДГС Горна Оряховица ТП директор инж. Мирена Татарджийска

ДГС Елена ТП директор инж. Иван Димитров

ДГС Плячковци ТП директор инж. Мирослав Илиев

ДЛС Росица ТП м.Лъгът директор инж. Иваничка Иванова

ДГС Свищов ТП директор инж. Антоанет Антонов

ДГС Севлиево ТП директор инж. Росен Радев

ДГС Бяла ТП директор инж. Ангел Куков

ДЛС Дунав ТП гр. Русе директор инж. Йордан Сарилиев

ДЛС Каракуз ТП гр. Дулово директор инж. Иван Гройчев

ДГС Разград ТП директор инж. Пламен Колев

ДГС Сеслав ТП гр.Кубрат директор инж. Красимир Тоджаров

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

ДГС Силистра ТП директор инж. Георги Митев

ДГС Тутракан ТП директор инж. Людмил Узунов

ДЛС Воден-Ири хисар ТП директор инж. Кирил Колев

Финансовият отчет е самостоятелен отчет на предприятието.

Към 30.09.2016 г. средно списъчен брой на персонала в дружеството - 906
работници и служители .

II. База за съставяне на финансовия отчет и основни положения на счетоводната политика

2.1. База за съставяне на финансовия отчет

Индивидуалният финансов отчет на СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2016 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз

За текущата финансова година Ръководството е проучило възможния ефект на тези стандарти и тълкувания и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции..

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2016 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Към датата на изготвяне на този финансов отчет са издадени няколко нови Международни счетоводни стандарти, промени в Международни счетоводни стандарти и тълкувания към тях, които не са били приети за по-ранно приложение от ръководството на дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

➤ *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК).*

Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди;

➤ *МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК).*

Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти, касаещ прехвърлянето на деривативи и запазването на възможността за прилагане на счетоводното отчитане на хеджирането. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Проектът на подмяната с новия стандарт е преминал през три етапа:

1. Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; етап 2 Счетоводно отчитане на хеджирането и етап 3 Методология на определяне на обезценката.

Етап 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви – той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и оценъчния модел за

финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход.

Етап 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва.

Етап 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба”, съгласно който всички очаквани загуби се признават през целия живот на един амортизируем финансов инструмент, а не само при настъпването конкретно събитие, както е в сегашния модел по МСС 39.

➤ МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г.).

Този стандарт заменя в значителната му част МСС 27 (Консолидирани и индивидуални финансови отчети) и ПКР Разяснение 12 (Консолидация – предприятия със специално предназначение). Основната му цел е да се установят принципите и начина на изготвяне и представяне на финансови отчети когато едно предприятие контролира едно или повече други предприятия. Той дава ново определение на понятието „контрол”, съдържащо три компонента, и определя контролът като единствена база за консолидация. Стандартът установява и основните задължителни правила по изготвянето на консолидирани финансови отчети.

➤ МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. - не е приет от ЕК).

Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с клиенти.

Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са:

а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансфериране на контрола

върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето.

➤ МСС 1 (променен) Представяне на финансови отчети - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК).

Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока на съставителите на финансови отчети, когато е необходимо те да прилагат преценка за същественост на определена информация и нейното представяне при изготвянето на финансовите отчети, т.е. за включването или не на дадена

информация, подход на представяне в отчета за финансовото състояние и в отчета за всеобхватния доход - агрегиране или самостоятелно представяне, подход на подредба на

пояснителните приложения, както и представянето на някои специфични статии в отчетите;

➤ *Подобрения в МСФО Цикъл 2010-2012 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24, МСС 38 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – не са приети от ЕК).*

Тези подобрения внасят частични промени в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуващи неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) уточнение в третирането на условните възнаграждения при бизнес комбинации, които отговарят на определението за финансов инструмент (като финансови задължения или инструменти на собствения капитал) и тяхната оценка в края на всеки отчетен период – по справедлива стойност, вкл. представянето на ефектите от нея в отчета за всеобхватния доход (МСФО 3, МСФО9, МСС39 и МСС37); б) промяна в дефиницията на „период на (безусловно)придобиване на права” и „пазарно условие” и са добавени „условие на изпълнението” и „условие на услугата” (МСФО 2); в) допълнително разяснение относно техниката на корекция на отчетна стойност и натрупаната амортизация в случаите, когато дадени активи са преоценени, като се поставя изискване тя да е последователна като подход спрямо преоценката на балансовата стойност на съответния актив (МСС 16, МСС 38); д) уточнение относно дружество предлагащо ключов управленски персонал като услуга на друго дружество, че то също е негово свързано лице (МСС 24);

➤ *Подобрения в МСФО Цикъл 2012-2014 (м.септември 2014 г.) - подобрения в МСФО 5, МСФО 7, МСС 19, МСС 34 (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).*

Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: 1) допълнителни пояснения, че едно дружество може да рекласифицира активи” държани за продажба” към активи „държани за разпределение към собствениците” (и обратно) и това не променя първоначалния план на освобождаване, както и датата на класификацията по реда на МСФО 5; 2) допълнителни насоки за разяснение дали един договор за обслужване относно един напълно отписан трансфериран финансов актив представлява по същество продължаващ ангажимент при трансфера за целите на определяне обхвата на необходимите оповестявания; разяснение относно приложимостта на изискванията за оповестяване на нетирането на финансови активи и пасиви в съкратени междинни финансови отчети (МСФО 7); 3) уточнение относно изискването в стандарта, че висококачествените корпоративни облигации, които се използват при определянето на дисконтовия фактор за доходите след напускане следва да бъдат деноминирани в същата валута, в която се изплащат и доходите на съответните наети лица, т.е. дълбочината на пазара трябва да се изследва на ниво валута (МСС 19); и 4) пояснение на израза-изискване „на друго място в междинния финансов отчет”, т.е. това означава както представянето на информацията в кое и да е място в междинния финансов отчет, но и представянето на друго място в цялостната междинна отчетност (доклади), вкл. междинни доклади на ръководството, стига да е налице кръстосана референция между междинния финансов отчет и мястото, където е включено оповестяването (МСС 34).

Допълнително, за посочените по-долу нови Международни счетоводни стандарти, промени в Международни счетоводни стандарти и приети тълкувания към тях, които са издадени, но все още не са в сила, ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

➤ *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК)* Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите трансакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при трансакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато трансакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на

МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло;

МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК). Тази промяна възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от консолидация – основно за: 1) дали едно инвестиционно дружество следва да отчита едно дъщерно дружество по справедлива стойност когато дъщерното дружество предоставя инвестиционни услуги на трети лица; 2) взаимодействието между промените за инвестиционни дружества и освобождаването от необходимостта за изготвяне на консолидиран финансов отчет според МСФО 10; 3) дали едно неинвестиционно дружество трябва да разгръща отчитането по справедлива стойност на свои съвместни или асоциирани дружества, които са инвестиционни дружества;

• *МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения - относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК).* Това допълнение основно уточнява, че при придобиването от страна на инвеститор на дялове в съвместна дейност, която по съдържание представлява бизнес, следва да се прилагат изискванията и правилата на МСФО 3 за бизнес комбинации;

• *МСФО 14 Отсрочени активи и пасиви по регулирани дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е нов и служи като междинен стандарт, приложим само за предприятия, които ще преминават към МСФО като отчетна рамка за първи път, с действие до приключването на проекта за нов всеобхватен стандарти, който ще определи такъв тип регулирани дейности не се прилага от предприятия вече преминали към МСФО.

• *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 38 (променен) Нематериални активи - относно допустимите методи за начисляване на амортизация (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).* Това разяснение уточнява, че методът за амортизация на един актив на база съотношение спрямо очакваните приходи, в чието генериране той участва, не се приема за подходящ амортизационен метод за измерването на ползите, които се консумират от използването на този актив.

➤ *МСС 41 (променен) Земеделие - относно растения-носители (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).* Тази промяна въвежда подхода за оценяване и отчитане на плододайни насаждения (растения) на принципа на имотите, машините и оборудването (ДМА) по реда на МСС 16, а не съгласно МСС 41 (по цена на придобиване и с възможност за прилагане на модела на преоценената стойност, след навлизане в плододайна възраст), тъй като тяхното участие в селскостопанското производство е сходно с това на ДМА в индустриалното производство;

➤ *МСС 19 (ревизиран 2011 г.) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.07.2014 г. – приет от ЕК).*

➤ *МСС 27 (променен) Самостоятелни финансови отчети - относно метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети. (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК).* С тази промяна е възстановена опцията в МСС 27 за оценяване и отчитането по метода на собствения капитал на инвестициите в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества в самостоятелните финансови отчети.

➤ *Подобрения в МСФО Цикъл 2011-2013 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13, МСС 40 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК от същата дата).*

Тези подобрения внасят по-прецизна терминология на понятията. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) право на дружество преминаващо по МСФО за първи път да прилага стандарти, които все още не са влезли в сила, ако самите стандарти позволяват по-ранно прилагане

б) уточнение при третирането на една сделка, която отговаря едновременно на критериите и на МСФО 3 и се отнася за инвестиционни имоти съгласно МСС 40, че следва да има поотделно приложение на двата стандарта независимо един от друг (МСС 40).

Финансовият отчет е изготвен на база историческата цена с изключение на финансовите

инструменти на разположение и за продажба, които са оценени по преценена, респективно справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

➤ *МСС 19 (ревизиран-2011 г.) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г., приет от ЕК).* Промените са свързани с пенсионните планове с дефинирани доходи и доходите при напускане. Фундаменталната промяна е отпадането на метода на „коридора” и въвеждането на правилото за признаване на всички последващи оценки (до сега наричани – актюерски печалби или загуби) на задълженията и справедливата стойност на активите на пенсионни планове с дефинирани доходи в момента на възникването им, през компонент на „друг всеобхватен доход”, както и ускореното признаване на разходите за минал стаж. По този начин се представяйки нетния пасив/(актив) на съответния пенсионен план в отчета за финансовото състояние, се постига представяне на цялата стойност на дефицита или излишъка по него. Също така сумата на лихвените разходи и очакваната възвръщаемост на активите по плана е заменена със сумата на нетната лихва, която се определя като се приложи дисконтовата норма към нетния пасив/(актив) по плана. Допълнително са разширени изискванията за оповестяванията, вкл. е въведено и изискване оповестяване на чувствителен анализ относно променливите в актюерските предположение заложи за изчислението на задължението. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на предприятието по отношение на: разходи за персонала, други компоненти на собствения капитал и дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране. То е направило и необходимите преизчисления, рекласификации и оповестявания ретроспективно ;

➤ *МСФО 13 Измерване на справедлива стойност (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК).* Този стандарт се явява единен източник на методологически насоки относно измерването на справедливата стойност, прилагана за дадени отчетни обекти по силата на други МСФО и задължителните оповестявания по отношение на този процес. Стандартът съдържа прецизирано определение на понятието „справедлива стойност”, рамка от оценъчни подходи и техники за нейното измерване, вкл. йерархия на използваните входящи данни (Нива1, 2 и 3), както и широки изисквания към оповестяванията относно процеса на измерването на справедливата стойност на съответните отчетни обекти по МСФО. Той покрива както финансовите инструменти, така и нефинансовите активи и пасиви, за които МСФО изискват или разрешават прилагането на справедлива стойност и/или изискват оповестяване на тяхната справедлива стойност;

➤ *Подобрения в МСФО Цикъл 2009-2011 г. (м.май 2012) - подобрения в МСС 1, 16, 32, 34, МСФО 1, (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) разходи по заеми за отговарящи на условията активи, за които датата на започване на капитализация е преди датата на преминаване по МСФО (МСФО 1); б), разяснения по изискванията за представяне на доброволна допълнителна сравнителна информация (МСС 1) и на трети отчет за финансовото състояние при ретроспективно

преизчисление и рекласификация; в) разяснения по класификацията и третирането на резервните части и специалното запасно оборудване като ИМО (МСС 16); г) отчитането на данъчния ефект от разпределения към притежателите на инструменти на собствения е според изискванията на МСС 12 (МСС 32); и д) междинно отчитане на сегментна информация на общите активи за постигане на последователност с МСФО 8 (МСС 34).;

➤ За останалите стандарти и тълкувания, посочени по-долу, ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на предприятието поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции:

➤ *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК)*. Промяната е свързана с изричното пояснение, че оценката на отсрочените данъци (активи или пасиви), свързани с определен актив, следва да се направи през призмата на намеренията на съответното предприятие как ще възстановява инвестираните средства в балансовата стойност на този актив – чрез продажба или през продължаваща употреба. Конкретни правила са дадени в случаите на нетекущи активи, преоценени по реда на МСС16, но най-вече за инвестиционните имоти, оценявани по справедлива стойност по МСС40, вкл. придобити по реда на бизнес-комбинации – т.е. приема се презумпцията, че те ще се възстановяват през продажба за целите на определяне на отсрочените данъци;

➤ *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и пасиви (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК)*. Тези промени са свързани с разширяването на оповестяванията за всички финансови инструменти, които се представят нетно(компенсираат) в съответствие с МСС 32 (параграф 42), както и на правата за такова нетиране съгласно съответните в сила споразумения;

➤ *КРМСФО 20 Разходи за откривка във фаза „Производство” на открита мина – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1.01.2013 г. – прието от ЕК)*. Това разяснение разглежда счетоводното третиране на разходите по отстраняване на отпадъчни материали (инертна маса) при надземни миннодобивни дейности в открита мина по време на фаза „Производство” с цел да се получи подобряване на достъпа до залежите от рудни изкопаеми за оперативно производство в бъдещи периоди. Разяснението дава насоки за третирането на тези разходи като определен тип актив (нематериален или материален запас), както и неговата първоначална и последваща оценка.

➤ *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (отложена е датата на влизане в сила за 01.01.2015 г. и не е приет от ЕК)*. Промяната е свързана с възможността за облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от предприятието и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди;

➤ *МСФО 9 Финансови инструменти (отложена е датата на влизане в сила за 01.01.2015 г. и не е приет от ЕК)*. Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти и крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Проектът на подмяната с новия стандарт предвижда три фази: фаза 1 Класификация и оценяване на

финансовите активи и пасиви; фаза 2 Методология на определяне на обезценката; и фаза 3 Счетоводно отчитане на хеджирането. Понастоящем МСФО 9 е издаван на два пъти, през м.ноември 2009 г и през м.октомври 2010 г. като подменя тези части на МСС39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до евентуални промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск);

➤ *МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.).* Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК) – относно прилагането на стандарта за първи път. Този стандарт заменя в значителната му част стария МСС 27 (Консолидирани и индивидуални финансови отчети) и ПКР Разяснение 12 (Консолидация – предприятия със специално предназначение). Основната му цел е да се установят подобрени принципите и начина на изготвяне и представяне на финансови отчети когато едно предприятие контролира едно или повече други предприятия. Той дава ново определение на понятието „контрол”, съдържащо три компонента, определя контролът като единства база за консолидация и дава по-подробни правила и насоки за оценяване на наличието на отношения на контрол. Стандартът установява и основните задължителни правила по технологията на изготвянето на консолидирани финансови отчети;

2.2. Счетоводна политика

Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.). Предприятието прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Предприятието:

а) прилага счетоводна политика ретроспективно;

б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или

в) прекласифицира позиции във финансовия отчет, когато това има съществен ефект върху информацията в финансовото състояние към началото на предходния период

Действащо предприятие

Финансовият отчет е съставен на основата на принципа на действащото предприятие.

Не съществуват събития или условия, които могат да породят значително съмнение, относно способността на предприятието да продължи да функционира като действащо предприятие.

Валута на представяне

Предприятието води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута на представяне. Данните в индивидуалния финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Приблизителни оценки

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет.

Консолидиран финансов отчет

Предприятието не съставя консолидиран отчет и не е включено в консолидация.

Сравнителни данни

Предприятието представя сравнителна информация в този финансов отчет за предходната 2012 г., отчетът за финансовото състояние е представен за две предходни години.

Прилагане на МСФО за първи път

ГФО на предприятието за 2013 г. е представен по МСФО за първи път. Датата на преминаване е 01.01.2012 г. По тази причина съгласно изискванията на МСФО 1 е преизчислена информацията за 2012г. Рекласифицирани са някои пера в ГФО за да се постигне съпоставимост с текущата година.

Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на предприятието е българският лев.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третират като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

Приходи

Приходите в предприятието се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от предприятието и респективно стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукцията, стоки и материали, приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата стойност на полученото, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки иrabати.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други доходи/ (загуби) от дейността”.

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба и/или от инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества, в т.ч. дивиденди, нетна печалба от курсови разлики от преценка на заеми в чуждестранна валута.

Приходите включват приходи от продажба на готова продукция, стоки и предоставяне на услуги. Приходите от основните продажби на готова продукция, стоки и услуги са представени по-нататък в поясненията.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени работи, направени от Предприятието.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Предприятието, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

Приходи при продажба на стоки

Продажбата на стоки включва продажба на стоки в ловни домове и други . Приход се признава, когато Предприятието е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходи от предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Предприятието, включват административно-технически услуги, свързани със административна услуга по издаване на билети за лов, извлечение от картни листове, извадка от лесоустройствен план, издаване на удостоверение, товоране и претоварване от временен склад, издаване на разрешително, административни такси за местно население, лесокултурни дейности и др. Предприятието не е обвързано с дългосрочен договор за предоставяне на услуги. Приходите от услуги се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност на договора към датата на финансовия отчет.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходи

Разходите в предприятието се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степента, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута.

Имоти, машини и оборудване

Имотите машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по стойност на придобиване, намалена с натрупаната амортизация.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от предприятието кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Предприятието е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се отчитат като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

След признаване като актив дадена позиция от имоти, машини и съоръжения се отчита по нейната цена на придобиване минус натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Предприятието използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- сгради – години определени от лицензиран оценител
- машини и оборудване – 3,33г.
в т.ч. за селскостоп.и горскостоп. дейност до 10 години
- Компютри и периферни устройства – 2 г.
- съоръжения от 10 г.- до 25 години
- автомобили от 4 г-10 г.
- стопански инвентар – 6.67 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни

отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на резерва), и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “преоценъчен резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в отчета за промените в собствения капитал.

Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В предприятието се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 2 - 10 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към

“други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от предприятието то за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване/себестойност/ намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/ (загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Инвестиции в дъщерни дружества

Предприятието не притежава инвестиции в дъщерни дружества.

Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

-суровини и материали в готов вид и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;

-готова продукцията и незавършено производство – преките разходи на материали и труд.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно- претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на

ефективната лихва .

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “други разходи” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други предоставени ресурси, последващо са оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която е с падеж над 12 месеца от края на отчетния период.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

-паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

Пасиви

Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихви) или приходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която предприятието има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

Капитализиране на разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията /квалифициран/ актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на предприятието, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

Лизинг

Финансов лизинг - Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към предприятието съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихва) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Финансов лизинг - Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън предприятието съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на стоките на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработения финансов доход. Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за

годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг - Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това, активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Оперативен лизинг - Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив, поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в предприятието се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от предприятието вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет предприятието прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на предприятието в качеството му на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от предприятието в качеството му на работодател са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон размери и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Дължимите от предприятието вноски по планове с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността но определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно с и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда предприятието в качеството му на работодател в Република България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани специалисти, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им – в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалбата или загубата, по статия “разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „Актюерски печалби и загуби”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, предприятието привлича специалисти, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му

задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дискотиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиран в България, където функционира и самото предприятие.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, предприятието в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

Предприятието признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими след повече от 12 месеца от края на отчетния период, се дискотират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

Капитал и резерви

Предприятието е държавно предприятие регистрирано в Търговски регистър по чл.62 от ТЗ със стойност на предоставеното имущество от държавата в размер на 10 157 хил. лв.

Съгласно изискванията на Закона за горите, предприятието е длъжно да формира и "фонд Резервен", като източници на фонда могат да бъдат:

-най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от стойността на активите по Отчета за финансовото състояние;

-други източници.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години и по решение на Министъра на земеделието и храните.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от:

положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка; и

положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани в групата "имоти, за използване в собствена дейност", и тяхната справедлива стойност на датата, на която те се трансферират в групата на "инвестиционни имоти".

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента „натрупани печалби“, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан.

Финансови инструменти

Финансови активи

Предприятието класифицира своите финансови активи в следните категории: "заеми (кредити) и вземания" и "финансови активи на разположение и за продажба".

Класификацията е в зависимост от същността и целите и предназначението на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на предприятието към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно предприятието признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на "датата на търгуване" - датата, на която то е поело ангажимент да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на предприятието, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и предприятието е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако предприятието продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котира на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на предприятието, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, и паричните средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по "кредитите и вземанията" се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към статията „финансови приходи”.

На датата на всеки отчет за финансовото състояние предприятието оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел (инвестиции на разположение и за продажба) и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на предприятието е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач.

Финансовите активи на разположение за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващата оценка на финансовите активи на разположение за продажба е по справедлива стойност, освен за акции/дялове на затворени, нетъргувани на борсов пазар

дружества.

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба” и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение за продажба”.

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на инвестиция на разположение за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”. Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този тип натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че предприятието е придобило правото върху тези дивиденди.

Притежаваните инвестиции на разположение за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Предприятието класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а в последствие – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Данъчна ставка за 2016 г. е 10 % ; (2015 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод за всички временни разлики към датата на финансовия отчет,

които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 30.09.2016 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10 % (31.12.2015 г.: 10 %).

Финансирания от държавата

Предприятието е получавало финансирания от държавата за придобиването на нетекущи активи, тези финансирания се отчитат систематично като приход в размер равен на размера на начислената амортизация на придобитите активи.

Предприятието получава финансирания за текущата дейност по различни програми, тези финансирания се отчитат като приход в периода, в който са отчетени разходите.

Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Обезценка

Материални запаси

В края на всяка финансова година предприятие от извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, предприятието обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2015г. не е отчетена обезценка на материалните активи.

Вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като загуба от обезценка.

Провизии за задължения

Провизии за задължения се признават, когато предприятието има настоящо задължение в резултат от минали събития, вероятно е за погасяване на задължението да бъдат използвани ресурси на предприятието и размера на задължението може надеждно да се оцени. В случай че размерът на задължението не може да се оцени надеждно предприятието не признава задължение, а условен пасив.

Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно в края на отчетния период с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност (2015г.-773 хил. лв.) и (2014 г.: 729 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Предприятието бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на

падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

Оценяване по справедлива стойност

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които предприятието задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най- добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Предприятието прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

достатъчна база от входящи данни, като се стреми да в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, която се определя в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;

2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и

3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повторяема база, предприятието прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В предприятието са разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви.

БЕЛЕЖКИ

Приложение 1

Имоти, машини и оборудване

	Земи	Сград и	Съор ъжен ия	Маш ини и обор удва не	Тран спор т-ни сред ства	Друг и ДМА	неам орти зиру еми акти ви	Общо
Отчетна стойност								
Салдо към 01.01.2016 год. преди Преоценката	26870	15606	4375	3040	4442	1213	x	55546
Ефект от преценка	X	x	x	x	x	x		x
Салдо към 01.01.2016 след преоц.	26870	15606	4375	3040	4442	1213	x	55546
Постъпили	0	12	84	1020	896	45	x	2057
Излезли				(29)	(23)	(26)		(78)
Преценки признати в капитала								
Обезценки признати в Отчет доходи								

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

Възстановени обезценки									
Салдо към 30.09.2016год.	26870	15618	4459	4031	5315	1232	x	57525	
Амортизация									
Салдо към 01.01.2016 год. преди преоценката		1110	2168	2382	3554	760		9974	
Ефект от преоценка									
Салдо към 01.01.2016 след преоц.		1110	2168	2382	3554	760		9974	
Начислени		249	297	291	213	107		1157	
Отписани				(29)	(19)	(14)		(62)	
Преоценки признати в капитала							0	0	
Обезценки признати в опр							0	0	
Възстановени обезценки в опр							0		
Салдо към 30.09.2016		1359	2465	2644	3748	853		11069	

I. Балансова стойност

Балансова стойност към 31.12.2015	26870	14259	1994	1387	1567	379		46456
-----------------------------------	-------	-------	------	------	------	-----	--	-------

Аванси и ДА в процес на изграждане

Приложение 3

Аванс и ДМА в процес на изграждане към 01.01.2016								2478
Ефект от преоценка	X	x	x	x	x	x		X
Увеличени през годината								464
Заприходени през годината								102
Стойност към 30.09.2016г.								2840
Аванс и НМДА в процес на изграждане								32
Общо аванс и ДА в процес на изграждане								2872

Нематериални активи

Приложение 2

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

	В процес на изгражд	ЛУП и други	Програмни продукти	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 01.01.2016	256	963	30	1249
Постъпили	46	270		316
Излезли през годината	(270)			(270)
Салдо към 30.09.2016	32	1233	30	1295
Амортизация				
Салдо към 01.01.2015		153	30	183
Начислени		63		63
На излезлите през годината				
Салдо към 31.12.2015		216	30	246
Балансова стойност в края	32	1017		1049

Материални запаси

Приложение 4

	30.09.2016 г.	31.12.2015 г.
Материали		
Основни материали	65	64
Спомагателни материали	45	49
Резервни части	35	39
Гориво и смазочни материали	71	48
Други материали	116	323
Хранителни продукция	20	21
Работно облекло	137	29
ОБЩО МАТЕРИАЛИ	489	573
Продукция		
ГП Дърводобив	107	85
ГП Собствен дърводобив	12	12
ГП Странична дейност	1	6
ГП от ОЛТ	54	17
ГП Дървообработване	4	4
ГП Селско стопанство	500	362
Продукция разсадник	263	145
ГП от ЛСД	13	40
ГП животни	8	7
ОБЩО ПРОДУКЦИЯ	962	678

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

НЕЗАВЪРШЕНО ПРОИЗВОДСТВО	1266	868
СТОКИ	X	X
ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ	263	205
ОБЩО	2491	2324

. Биологични активи

Приложение 5

	30.09.2016г.	31.12.2015 г.
Млади животни и за разплод	90	60
ОБЩО	90	60

6. Търговски вземания

Приложение 6

	30.09.2016 г.	31.12.2015 г.
<i>Отчетна стойност</i>		
Вземания от клиенти	939	1001
ОБЩО ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ	939	1001

7. Други текущи вземания

Приложение 7

	30.09.2016 г.	31.12.2015 г.
Вземания по съдебни спорове	106	117
Присъдени вземания	472	427
Вземания по липси и начети	32	28
Разчети за гаранции	110	154
Разчети по разходи забъд.периоди	196	260
Други вземания	138	124
Вземания от доставчици по аванси	263	205
ОБЩО ВЗЕМАНИЯ	1317	1315

8. Парични средства и парични еквиваленти

приложение 8

	30.09.2016 г.	30.09.2015 г.
--	---------------	---------------

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

Отчетна стойност		
Каса в лева	133	143
Каса във валута	21	12
Разплащателни сметки в лева	14864	12243
Разплащателни сметки във валута	0	0
Депозити в лева	427	1928
Блокирани парични средства	966	966
Парични еквиваленти	134	35
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	16545	15327

Основен капитал

Размерът на основния капитал не е променен през отчетната година.

9. Резерви

Приложение 9

Съгласно ПМС за изпълнение на Закона за държавния бюджет и решение на Министъра на земеделието дружеството разпределя получената печалба от предходната година е разпределена за дивидент на държавата в размер на 492 хил.лева и 592 хил.лв за увеличаване на резервите

Приложение 10

Натрупани печалби и загуби от минали години

Увеличаването на неразпределената печалба е резултат от отписване на направена преоценка на дълготрайни активи , при тяхното отписване.

Печалба и загуба от текущия период

През текущия период година предприятието реализира 1 511 хил.лева счетоводна печалба от дейността. Тъй като не е края на финансовата година, същата не е намалена с полагащите се данъци и не е коригирана с данъчните временни разлики .

. Нетекущи финансови пасиви

Приложение 11

В края на отчетната година предприятието не отчита нетекущите финансови пасиви. Задълженията по договорите за финансов лизинг, са дължими до 12 месеца.

Провизии

Приложение 12

Като провизирани задължения в баланса са представени задълженията към персонала по планове с дефинирани доходи (дължимите суми при пенсиониране) в размер на 773 хил.лева и 966 хил.лева начислени провизии за покриване на разходи от възможните бъдещи разходи свързани с КТБ и 309 за просрочени вземания от клиенти и обезценка на краткотрайни активи.

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

Отсрочени данъчни пасиви

Приложение 13

	30.09.2016 г.	31.12.2015 г.
Отсрочени данъчни пасив		
Разлика в амортизируема стойност	1196	1196
Отсрочени данъчни активи		
Общо отсрочени данъчни активи	(535)	(535)
НЕТО ОТСТРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ	661	661

Финансиране за нетекущи активи

Приложение 14

Като финансиране за нетекущи активи се отчитат представените от държавата суми за придобиване на нетекущи активи, които все още не са амортизирани.

Към края на отчетната година размерът на средствата за финансиране на дълготрайни активи е 2004 хил.лева

Фонд „Инвестиции в горите“

Приложение 15

Съгласно Закона за горите държавните предприятия са длъжни да образуват Фонд „Инвестиции в горите“, който се формира от част от продажната цена. Североцентралното държавно предприятие е определило съгласно Постановление на МС 5 лв. на куб.м. дървесина. Средствата от фонда ще се изразходват за инвестиции в горите, по решение на Министъра на земеделието и храните. Размерът на ф„Инвестиции“ в горите е 7690 хил.лева.

Текуща част от нетекущите пасиви

Приложение 16

В края на отчетната година предприятието неотчита текуща част от нетекущите финансови пасиви на предприятията..

Търговски задължения

Приложение 17

	30.09.2016 г.	31.12.2015 г.
Отчетна стойност		
Задължения към доставчици	592	441
ОБЩОТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	592	441

Задължения към персонала и осигурители

Приложение 18

	30.09.2016 г.	31.12.2015 г.
Отчетна стойност		
Задължения към персонала	1046	1309
Задължения към осигурители	404	523

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

Задължения за отпуски	539	542
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ОСИГУРИТЕЛИ	1989	2374

Задължения към бюджета

Приложение 19

	30.09.2016 г.	31.12.2015 г.
Отчетна стойност		
Задължения по ДДС	355	431
Задължения за корпоративен данък		49
Задължения по ЗДФЛ	124	151
Други задължения	57	40
ОБЩО	536	671

Други текущи пасиви

Приложение 20

	30.09.2016 г.	31.12.2015 г.
Отчетна стойност		
Задължения по гаранции	3008	3793
Други текущи задължения	2465	1255
Такси по ЗГ и ЗЛОД	21	180
ОБЩО	5494	5228

Отчет за печалбите и загубите

19. Приходи от продажби

приложение 21

	към 30.09.2016 г.	2015 г.
Продажба на продукция		
Готова продукция – дърводобив	6116	12496
Готова продукция - продажба на корен	12474	14501
Дървообработване	191	252
Разсадници	15	39
Селско стопанство	805	1397
Приходи от странична дейност	40	42
Приходи ОЛТ	585	1036
Приходи ЛСД	339	218
Приходи раб.стол	8	11
ОБЩО ПРОДАЖБА НА ПРОДУКЦИЯ	20573	29992
ОБЩО ПРОДАЖБА НА УСЛУГИ	875	1610

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

ПРОДАЖБА НА СТОКИ	(38)	145
-------------------	------	-----

Други приходи,

	към 30.09.2016г.	2015 г.
Приходи		
Продажба на материали	1	4
Продажба на нетекущи активи	14	23
Други приходи в т.ч. неустойки	143	594
ОБЩО други приходи	158	621
Нетни приходи от продажби	21553	32368

Приходи от правителствени дарения

Приложение 22

	към 30.09.2016г.	2015 г.
Приходи от финансираня на ДМА	999	1381

Финансови приходи

Приложение 23

	към 30.09.2016г.	2015 г.
Финансови приходи	136	196

Разходи за придобиване на нетекущи активи по стопански начин

Приложение 24

	към 30.09.2016г.	2015 г.
В т.ч. от		
Материали	81	1
Външни услуги	399	651
Други	31	260
ОБЩО ИЗМЕНЕНИЕ	511	912

Промени в запасите на продукцията и незавършено производство

Приложение 25

	към 30.09.2016г.	2015 г.
<i>Изменени запаси</i>		
Готова продукция и незав.производство	715	(15)
ОБЩО ИЗМЕНЕНИЕ-намаление	715	15

Разходи

Разходи за материали

Приложение 26

	към 30.09.2016г.	2015 г.
<i>Разходи за материали</i>		
Енергийни материали	834	1584
Резервни части и окомплектовка	262	387
Вода	53	98
Канцеларски материали	42	61
фуражи	50	118
Работно и униформено облекло	333	359
медикаменти	24	18
Хранителни продукти	39	63
Други разходи за материали	1172	1446
ОБЩО	2809	4134

Разходи за външни услуги

	към 30.09.2016г.	2015г.
<i>Разходи за външни услуги</i>		
Договори с подизпълнители	1856	7205
Текущ ремонт машини и съоръжения	149	639
Нает транспорт	301	757

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

Абонаментни услуги	67	104
Застраховки	150	134
Наеми	70	99
Далекосъобщителни и пощенски	102	91
Реклама	19	29
Други услуги охрана,винетни,изледване дивеч	1990	194
ОБЩО	4704	9252

Разходи за амортизации

	към 30.09.2016г.	2015 г.
Разходи за амортизации		
Амортизации на ДМА	1157	1580
Амортизации на НДМА	63	61
ОБЩО Амортизации	1220	1641

Разходи за персонала

	към 30.09.2016г.	2015 г.
Разходи за персонала		
Разходи за краткосрочни доходи	8483	12212
Осигуровки върху краткосрочни доходи	1561	2215
Разходи за отпуски		157
Осигуровки върху отпуски		22
ОБЩО	10044	14606

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи и бивши служители на Предприятието, които следва да бъдат уредени за 2016 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни обезщетения по КТ. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Предприятието е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Предприятието е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Планът представя на Предприятието актюерските рискове, като лихвен риск,

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

инвестиционен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск.

Лихвен риск

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на базата на пазарната доходност на висококачествени корпоративни облигации.

Инвестиционен риск

Справедливата стойност на активите по плана е изложена на риск от промени в пазара и във финансовия сектор.

Риск от промяна в продължителността на живота

Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Инфлационен риск

Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи на Предприятието и активите по плана могат да бъдат равнени със сумите, представени в отчета за финансовото състояние за всеки от разглежданите отчетни периоди.

Разходи за обезценка на активи които са свързани с биологичните активи през отчетната година не са извършвани.

Отчисления за Фонд „Инвестиции в горите“ са в размер на 1845 хил.лева

Отчисленията за Фонд „Инвестиции в горите“ се формират от отчисления в размер на 5 лв. на продаден куб.м. дървесина а при санитарна сеч таксата е 2.50 лв на куб.м.

Други разходи

	към 30.09.2016г.	2015 г.
<i>Други разходи</i>		
Социални разходи	472	657
Разходи за командировки	52	70
Отписани вземания	X	x
Други разходи	698	253
Начислени тар.такси и за ф.Инвестиции	1845	2728
Обезщетения по КТ и актюерско изчислен	143	194
Разходи за данъци,такси	255	377
ОБЩО	3465	4279

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

Балансова стойност на продадените активи приложение 27

в т. ч към 30.09.2016г. 2015год.

- на стоки в ловните домове и столове	58 хлв	109хлв
- на материали	25 хлв	8хлв
ОБЩО суми с корективен характер	83 лв	117 хлв

Приложение 28

Финансови разходи към 30.09.2016г. 2015год.

Финансовите разходи се формират от банкови Такси и комисионни с общ размер	76 хлв	49хлв
---	--------	-------

Разходи за данъци

Приложение 29

	към 30.09.2016г.	2015 год.
Разходи за данъци		
Текущ данък върху печалбата	Неначислени	159
Отсрочен данък върху печалбата	Неначислени	(284)
ОБЩО	Неначислени	(125)

Свързани лица

Ключов управленски персонал

Лице	Вид свързаност	Период
инж. Иван Косев Недков	Член на УС	15.04.2011 - 15.07.2016
инж.Годор Георгиев Бонев	Член на УС	31.08.2016 -
инж. Йордан Василев Сарилиев	Член на УС	19.01.2015 -
Ана Любчева Димитрова	Член на УС	09.12.2014 -

Освен договорите за управление няма сделки със свързаните лица.

Събития след края на отчетния период

Не са възникнали значителни коригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата за одобряването му за публикуване.

Приемане на финансовия отчет

Финансовия отчет е изготвен към 30.09.2016 година и е одобрен от

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП гр.ГАБРОВО
междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

Управителния съвет.

28.10.2016г.
гр.Габрово

Съставител:.....
/Петьо Цонев/

Директор:.....
/инж.Тодор Бонев/

